

Katedra filozofie Filozofické fakulty Ostravské univerzity,

Centrum pro studium středověké společnosti a kultury

– VIVARIUM FF OU

a Česká společnost pro studium Aristotela

vás srdečně zvou na konferenci

Problematika vnímání mezi středověkou a novověkou filosofií

Ostrava, 6.–7. října 2016

Konference si klade za úkol prozkoumat různé výklady smyslového vnímání, které předložili filosofové mezi středověkem a novověkem (zhruba od 11. do 18. století). Zohlednění by měli být nejen myslitelé středověcí a na ně navazující představitelé tzv. druhé scholastiky, ale také učenci dnes označovaní za renesanční či novověké.

Jedním z úkolů konference je pokusit se postihnout různé myšlenkové proudy či tradice, se kterými se jednotliví myslitelé identifikovali, které rozvíjeli, příp. kritizovali (např. tradice aristotelská či averroistická, platónská či augustinovská, tomistická či skotistická, příp. tradice optiky či novověká „way of ideas“).

Časové rozpětí konference by mělo poukázat na to, že tato učenecská identita jakožto příslušnost k určité myšlenkové tradici často překračuje obvyklé historiografické kategorie středověku, renesance a novověku.

Ze systematického hlediska se konferenční příspěvky mohou inspirovat některým z následujících témat:

- Mechanismus vzniku vnímání. Jsou při vnímání smysly aktivní nebo pasivní? Intrinseční vs. extrinseční výklad zrakového vnímání. Jaká je role kauzality a pozornosti při vnímání? Tzv. činný smysl (*sensus agens*).
- Vnímání, intencionalita a ontologie. Jaká je struktura percepčního aktu? Co je jeho předmětem? Přímý realismus, reprezentacionalismus, idealismus. Ontologie barev, zvuků a vůní. Primární a sekundární kvality. Vnímáme podstatu?
- Vnímání a poznání. Epistemická jistota a spolehlivost smyslů. Smyslové klamy. Skepticismus. Možnost nadpřirozeného zásahu do percepčního procesu.
- Vnímání a vědomí. Jak vnímáme, že vnímáme? Reflexivní akty a tzv. společný smysl (*sensus communis*). Fenomenální vědomí.
- Smyslové modality. Kolik máme smyslů? Je chuť redukovatelná na hmat? Co je orgánem a předmětem hmatu? Propriocepce. Jednota smyslovosti a selektivní pozornost: když jeden smysl omezuje druhý.
- Vztahy mezi smyslovým vnímáním a ostatními kognitivními schopnostmi: vnímání a představivost, smyslovost a intelekt. Tzv. soudy společného smyslu. Smysly vnější a vnitřní.
- Vztahy mezi smyslovým vnímáním a apetitivními schopnostmi: vnímání a emoce, vnímání a zachování života. Krása: role smyslů při vzniku estetiky.
- Vnímání a dějiny vědy: jak vědecké teorie ovlivnily filosofický výklad vnímání? Optika, akustika, fyziologie. Teorie světla. Je vnímání čistě fyzikální událost?

Konference se koná **6.–7. října 2016** v Ostravě v prostorách Filozofické fakulty (Reální 5, Ostrava). Konferenčním jazykem je **čeština** a **angličtina**. Délka příspěvku je stanovena na **30 minut** (včetně cca 10 minutové diskuse). Vybrané příspěvky budou publikovány ve formě kolektivní monografie nebo speciálním čísle *Studíí neoaristotelica*.

Název plánovaného příspěvku a jeho abstrakt (v rozsahu cca 1000 znaků) zašlete nejpozději do **15. července 2016** na e-mailovou adresu **lukas.licka@outlook.com**. Nejpozději do 15. srpna bude sestaven program konference a rozeslán účastníkům, včetně informací o možnostech ubytování apod.

Konference se koná pod záštitou projektu *Kolektivní identita v sociálních sítích středověké Evropy* (IRP FF OU).

Na setkání se těší organizátoři konference

Doc. Mgr. **Marek Otisk**, Ph. D.
(marek.otisk@osu.cz)
FF OU (Ostrava),
FLÚ AV ČR (Praha),
ČSSA

Mgr. **Lukáš Lička**
(lukas.licka@outlook.com)
FF OU (Ostrava)
ČSSA

Doc. Mgr. **Daniel Heider**, Ph. D.
(daniel.heider@seznam.cz)
TF JČU (České Budějovice),
FLÚ AV ČR (Praha),
ČSSA